

5. Ἡ συνήθεια ὡς πρὸς τὴν ἐξουσίαν τῆς ὁλότητος τῶν δικαιωμάτων τὰ ἀναθέτει εἰς τὸν πατέρα καὶ ἀποκλείει ὁλοτελῶς τὴν μητέρα· μετὰ τὸν θάνατον τοῦ πατρὸς ἀναθίεται καὶ εἰς τὴν μητέρα, ὅχι ὅμως νὰ ἐκποιήσῃ κτήματα τῶν τέκνων τῆς ἢ τῶν τέκνων τῶν τέκνων τῆς.

6. Διὰ τὰ κτήματα τῶν ὑπεξουσίων τέκνων τῆς ἢ συνήθεια συμφωνεῖ μὲ τὸν νόμον.

7. Διὰ τὴν πατρικὴν ἐξουσίαν συμφωνεῖ ἢ συνήθεια μὲ τὸν νόμον, δὲν παύει μόνον μετὰ τὸν θάνατον.

8. Περὶ τῆς υἰοθεσίας ἢ συνήθεια συμφωνεῖ μὲ τὸν νόμον.

Περὶ νομῆς.

9. Ἡ συνήθεια περὶ νομῆς τινὸς πράγματος συμφωνεῖ μὲ τὸν νόμον.

Περὶ κυριότητος καὶ περὶ δουλειῶν.

10. Διὰ τὴν ἀπόκτησιν τῆς κυριότητος ἢ συνήθεια συμφωνεῖ μὲ τὸν νόμον.

11. Περὶ ἀποκτήσεως ἰσχυρᾶς κυριότητος, ἢ συνήθεια συμφωνεῖ μὲ τὸν Νόμον.

12. Περὶ ὅσων ἐρέθησαν εἰς τὰ 16 κεφάλαια καὶ ἤδη περὶ δουλείας ἢ συνήθεια συμφωνεῖ μὲ τὸν νόμον.

13. Εἰς τὸ κεφάλαιον τοῦτο ἢ συνήθεια συμφωνεῖ μὲ τὸν νόμον.

Περὶ προνομίων καὶ ὑποθηκῶν.

14. Διὰ νὰ ὑποθηκάζῃ τινὰς τὰ κτήματά του ὅπως θέλει συμφωνεῖ μὲ τὸν νόμον χωρὶς νὰ ὑποθηκάζῃ καὶ λαθραίως ἀλότρια.

15. Διὰ τὴν ὑποθήκην κινητῶν καὶ ἀκινήτων νὰ ὑποθηκάζονται χωρὶς διάκρισιν, ἢ συνήθεια συμφωνεῖ μὲ τὸν νόμον.

16. Περὶ προνομίων ἢ συνήθεια προτιμεῖ τοὺς ἔχοντας ἀρχαιότερα δικαιώματα καὶ ὅχι τοὺς δανειστάς.

Τῇ α Νοεμ. 1833

Ἐπίδανρος

Ὁ Εἰρηνοδίκης

(Τ. Σ.) Π. τζολακόπουλος.

21. ΚΑΡΥΤΑΙΝΑ ⁽¹⁾

Ἀπάντησις εἰς τὰ ὑποβληθέντα πρὸς τὸ Εἰρηνοδικεῖον παρὰ τῆς ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Βασ. Γράμμ. τῆς Ἐπικρατείας νομικὰ ζητήματα.

Περὶ ἐπιτροπείας.

1. Εἰς ὅσα μέρη τῆς Ἐπαρχίας ταύτης διορίζονται ἐπίτροποι τῶν ὁρφανῶν, ἐργάζονται δωρεάν.

⁽¹⁾ Δημοσιεύεται ἐκ τοῦ πρωτοτύπου, ἀνευρεθέντος ὑπ' ἐμοῦ εἰς τὰ Γενικά Ἀρχεῖα τοῦ Κράτους.

2. "Οταν μὲν οἱ ἐνήλικες ἀδελφοὶ ἔχουν τὴν οὐσίαν των κοινὴν μετὰ τῶν ἀνηλίκων καὶ συγκατοικοῦν μετ' αὐτῶν, τότε προστατεύονται οἱ ἀνήλικες ἀπὸ ὅλους τοὺς ἐνήλικας ἀδελφούς. "Οταν δὲ οἱ ἐνήλικες μετὰ τὸν θάνατον τῶν γονέων των δὲν εὐρεθοῦν ὑπεξούσιοι, τότε οἱ ἀνήλικες ἐπιτροπεύονται ἀπὸ ἓνα ἢ δύο τῶν ἐνηλίκων. "Οταν δὲ τὰ ὀρφανὰ εἰσὶν ὅλα ἀνήλικα, ἐπιτροπεύονται ἀπὸ δύο συγγενεῖς, τοῦ μὲν ἐκ πατρός, τοῦ δὲ ἐκ μητρός. μέχρι τοῦ φθάσῃ εἰς ἡλικίαν ὁ μείζων ἀδελφός, καὶ τότε παύει ἡ ἐπιτροπή.

3. "Οταν τὰ ὀρφανὰ στεροῦνται τῶν μέσων τῆς ἀνατροφῆς ἢ εὐρίσκονται εἰς χρέος, δύνανται οἱ ἐπίτροποι νὰ ἐκποιήσουν κινητὰ πράγματά τους, εἰς ἔλλειψιν δὲ τοιούτων, συγκροτεῖται οἰκογενειακὸν συμβούλιον διὰ ἐκποίησιν ἀκινήτου πρᾶγματος, εἰς τινὰ δὲ χωρία, ὅπου δὲν διορίζονται ἐπίτροποι καὶ δὲν δευτεροῦπανδρευθῇ ἡ μήτηρ, ἐπιτροπεύει αὕτη τὰ ὀρφανὰ ἐπέχουσα τὸν τόπον τοῦ πατρός, δὲν δύναται ὁμως νὰ ἐκποιήσῃ ἀκίνητα πράγματα, ἐκτὸς κατ' ἐπαιγούσης ἀνάγκης, καὶ τότε διὰ συγκαταθέσεως τῶν συγγενῶν τοῦ ἀνδρός της.

4. Ἡ ἐδῶ συνήθεια δὲν διακρίνει τοὺς ἀνήλικας εἰς ἀνήβους καὶ ἐφήβους, ἀλλὰ μὲν ἓν ὄνομα ὀνομάζει ἀνήλικας, ἕως τοῦ φθάσῃ ὁ μεγαλύτερος τῶν ἀρρένων εἰς τὰ 18 ἔτη, καὶ πλέον παύουν οἱ ἐπίτροποι, τὰ δὲ θήλεα ἐπιτροπεύονται μέχρι τῆς ὑπανδρείας των, ὅποταν δὲν ἔχουν ἄρρενας ἀδελφούς, ἀλλὰ καὶ τοῦτο ὅποταν στεροῦνται μητρός.

Εἰς τὸ περὶ τῆς πατρικῆς ἐξουσίας

5. Ζῶν ὁ πατήρ καὶ ἔχων ὑπεξουσίους υἱοὺς καὶ θυγατέρας ἢ καὶ ἐγγόνους, ὑπάρχουν ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν του καὶ ἐνεργεῖται εἰς αὐτοὺς ἡ πατρικὴ ἐξουσία μόνον, ἀποθανόντος δὲ αὐτοῦ μεταφέρεται ἡ πατρικὴ ἐξουσία εἰς τὴν μητέρα ὡς εἰς τὸν ἄνδρα, ἂν μείνῃ μετὰ τῶν τέκνων, μὴ ὑπανδρευθεῖσα· δὲν δύναται ὁμως νὰ ἐκποιήσῃ καὶ νὲν κτῆμα ἐκ τοῦ ἀνδρός ἄνευ οἰκογενειακοῦ συμβουλίου ἡλικιωθέντων δὲ τῶν τέκνων καὶ θελησάντων νὰ διανείμουν τὰ πράγματά των, λαμβάνει καὶ ἡ μήτηρ μερίδιον ὡς εἰς τῶν υἱῶν, ἂν δὲ τὰ πράγματα ὑπάρχωσι πολλά, τῆς χωρίζουσιν ἐν μέρος αὐτῶν, ὥστε τὸ εἰσόδημα αὐτοῦ νὰ ἐξαρκῇ διὰ τὰ πρὸς τὸ ζῆν ἀναγκαῖα της, καὶ μετὰ τὸν θάνατόν της κληρονομεῖται ἀπ' ὅλους τοὺς κληρονόμους της, ἀποδώσαντας τὰ κατὰ τὴν θρησκείαν ψυχικά της.

6. Ζῶντος τοῦ πατρός δὲν ἔχουν καμμίαν ἐξουσίαν οἱ υἱοὶ εἰς τὰ κτήματα αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ ὅσα αὐτοί, ὑπεξούσιοι ὄντες, προσαπέκτησαν, ἐξουσιάζονται καὶ αὐτὰ ἀπὸ τὸν πατέρα κατὰ τὴν θέλησίν του· ὅταν δὲ θελήσῃ ὁ πατήρ καὶ διανείμῃ τὴν οὐσίαν του εἰς τοὺς υἱούς του, τότε ἕκαστος αὐτῶν λαβὼν τὸ ἐπιβάλλον εἰς αὐτὸν μερίδιον ἔχει ὑπὸ τὴν κυριότητά του, μὴ δυναμένου πλέον τοῦ πατρός νὰ τοῦ τὸ ἀφαιρέσῃ. "Οταν δὲ υἱὸς της βοηθήσῃ τὸ πατρικόν του ὀσπίτιον, ὑπεξούσιος ὢν, τότε ὁ πατήρ

διὰ τὴν ὁποίαν ὁ υἱὸς ἔδειξε βοήθειαν εἰς τὴν παιρικὴν τοῦ οἰκίαν [[τότε ὁ πατήρ]] δίδει εἰς αὐτὸν [[ἀνάλογ]] χωριστὴν τινα ἀνταμοιβήν· εἰ δὲ καὶ ἔχει ὑπεξουσίους ἐξ ἄλλης γυναικὸς καὶ ἔχουν κτήματα ἢ χρήματα μητρικά των, δὲν ἔχει καμμίαν ἰσχὺν εἰς αὐτά, ἀλλ' ἐπιτροπεύονται ἀπὸ αὐτὸν καὶ ἀπὸ τοὺς ἐκ μητρὸς τῶν τέκνων συγγενεῖς.

7. Ἡ ἐξουσία τοῦ πατρὸς δὲν παύει εἰμὴ μετὰ τὸν θάνατόν του, ἐκτὸς ὅταν τὰ τέκνα θελήσωσιν ἐκουσίως ν' ἀποχωρισθοῦν ἐξ αὐτοῦ.

8. Ὁ πατήρ, ἔχων τέκνα, δὲν τοῦ συγχωρεῖ ἢ συνήθεια υἰοθεσίαν, ἐὰν ὅμως δὲν ἔχη τέκνα καὶ υἰοθετήσῃ, ὁ υἰοθετηθεὶς ἔχει τὴν ἰδίαν δύναμιν τοῦ γνησίου υἱοῦ.

Περὶ νομῆς

9. Τὸ ζήτημα τοῦτο εἰς τὴν ἐπαρχίαν ταύτην συνάδει μὲ ὅσα ὁ νόμος διακελεύεται.

Περὶ κυριότητος καὶ περὶ δουλείας.

10. Αἱ ἐκποιήσεις γίνονται μεταξὺ πωλητοῦ καὶ ἀγοραστοῦ ἐγγράφως, μαρτυρούμεναι παρὰ τῶν εὐρεθέντων μαρτύρων.

11. Καμμία ἀλλοίωσις ἐξ συνηθείας δὲν ἐπικρατεῖ εἰς τὸ ζήτημα αὐτό, εἰμὴ τὰ ὅσα ὁ νόμος περὶ αὐτοῦ διακελεύεται.

12. Ἡ συνήθεια θεωρεῖ ἰσχυρὰν τὴν ἀπόκτησιν τῆς δουλείας καὶ ἄνευ ἐγγράφου, ὅταν ὅμως παρέλθουν ἔτη δέκα ἄνευ συζητήσεως.

13. Ἐχουν δικαίωμα νὰ βόσκουν χωρὶς τινὸς συμφωνίας καὶ χωρὶς ἐμπόδιον τὰ ζῶα τοῦ ἐνὸς χωρίου εἰς τὰ ὅρια τοῦ γειτονικοῦ ἄλλου χωρίου, ἐκτὸς τοῦ τόπου τὸν ὅποιον ἔχουν διὰ λιβάδι. Διὰ δὲ τὴν διάβασιν, σταλάγματα καὶ λοιπά, ὅταν τινὰς θὰ κτίσῃ τὴν οἰκίαν του, εἶναι εἰς χρέος ν' ἀφήσῃ ἐδικόν του τόπον διὰ τὰ σταλάγματα καὶ διάβασίν του, εἰ δὲ καὶ δὲν ἀφήσῃ καὶ μείνῃ ἀνενόχλητος ἕως δέκα χρόνους, μένει καὶ διὰ παντὸς ἀνενόχλητος.

Περὶ προνομίων καὶ ὑποθηκῶν

14. Ὅστις θέλει νὰ ὑποθηκάζῃ τὰ κτήματά του, ἔχει ὅλην τὴν ἄδειαν, ἀλλὰ μὲ ἰδιαίτερον ἐγγραφόν του καὶ μαρτυρημένον παρὰ τῶν ἐκεῖ εὐρεθέντων, διότι μνήμων δὲν ὑπάρχει, ἂν δὲ τὸ αὐτὸ πρᾶγμα ὑποθηκεύσῃ τις εἰς δύο πρόσωπα, ἰσχύει ἡ πρώτη ὑποθήκη.

15. Ἀκίνητα κτήματα καὶ κινητὰ ὁμοίως ὑποθηκάζονται μὲ ἰδιαίτερον ἐγγράφον χωρὶς διακρίσεως.

16. Οἱ δανεισταὶ ἔχουν ἴσον δικαίωμα καὶ πρῶτοι καὶ ὕστεροι εἰς τὸ νὰ πληρωθοῦν ἀπὸ τὸν χρεώστην, εἴτε ἀπὸ τὰ κτήματά του, προτιμᾶται μόνον ἐκεῖνος ὁ δανειστής, ὅστις βασιτεῖ εἰς χεῖρας του ἐνέχειρον νὰ λαμβάνῃ σῶον τὸ χρέος του ἀπὸ τὸ

ἐνέχειρον· εἰς δὲ τὴν πώλησιν τῶν κτημάτων, χαίρει δικαίωμα ὁ πλειοδοτήσας, καὶ μετὰ ταῦτα ὁ συγγενεὶς καὶ πλησιαστής, τοῦναντίον καὶ δὲν φθάνουν τὰ πράγματα τοῦ χρεωστοῦντος διὰ τὰ πληρωθῆναι σῶον τὸ χρέος του, πληρώνεται πρῶτον ὁ ἔχων τὸ ἐνέχειρον, δεύτερον ὁ κινήσας ἀγωγὴν πρῶτος διὰ τοῦ Δικαστηρίου διὰ τὸ δάνειον καὶ τρίτον ἢ προῖξ τῆς χηρευούσης γυναικὸς του, οἱ δὲ λοιποὶ δανεισταὶ διανέμονται τὰ μείναντα πράγματα.

Ἐν Καρυνταίνῃ τὴν 19^{ην} Ὀκτωβρίου 1833

Ὁ Ἐπαρχ. Εἰρηνοδίκης Γορτύνης
(Τ.Σ.). Ἀ. παπαγιαννόπουλος

22. ΑΝΔΡΙΤΣΑΙΝΑ

τὴν 28 δεκ. 1833

ἀρ. 1451

Ἀρ. Πρ. 1725

Πρὸς τὴν ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Γραμματεῖαν
τῆς Ἐπικρατείας.

Συμβουλευθέντες προηγουμένως κατὰ τὴν ὑπ' ἀρ. 1133 ἐγκύκλιον τῆς Γραμματείας ταύτης τοὺς γεροντιωτέρους καὶ ὡς πρὸς τὰ τοιαῦτα εἰδημονεστέρους τῆς ἐπαρχίας Φαναρίου, ἐπισυνάπτω τὰς ἀποκρίσεις εἰς ὅλα τὰ ἐν τῇ ρηθείσει ἐγκυκλίῳ ζητήματα, αἱ ὁποῖαι εἶναι ὡς ἀκόλουθος.

Εἰς τὸ 1^{ον}

Τὸ ζήτημα τοῦτο ἐφυλάχθη εἰς τὴν ἐπαρχίαν Φαναρίου κατὰ τὸν Νόμον.

Εἰς τὸ 2^{ον}

Ἐπεκράτησε ἡ συνήθεια τὰ διωρίζονται ἐπίτροποι καὶ πολλοὶ καὶ ὀλίγοι καὶ συγγενεῖς καὶ μή.

Εἰς τὸ 3^{ον}

Δὲν ἠδύναντο τὰ ἐκποιήσουν ἀνηλίκων πράγματα ἀκίνητα οὔτε καὶ μετὰ συγκάλεσιν οἰκογενειακοῦ συμβουλίου, οὔτε μετὰ δικαστηρίου.

Εἰς τὸ 4^{ον}

Ἐπίτροποι δὲν ἐγίνοντο διὰ τακτικῶν δικαστηρίων ἢ διὰ Μνημονικοῦ γραφείου, κηδεμόνες δὲν ἐγένοντο ὅλως διόλου· δι' αὐτὸ τοῦτο, ὅταν φθάνουν εἰς ἡλικίαν δέκα πέντε ἐτῶν ὁ μεγαλύτερος ἀδελφὸς ἀναδέχεται τὴν ἐπιστασίαν τοῦ πράγματος, οἱ συγγενεῖς ὅμως παρατηροῦν διὰ τὰ μὴν σφαιτερίζεται ἡ οὐσία, ἢν εἶναι καὶ ἄλλα ἀνήλικα ἀδέλφια.

